

Svensk författningssamling

Lag om ändring i lagen (1998:603) om verkställighet av sluten ungdomsvård

SFS 2024:260

Publicerad
den 10 maj 2024

Utfärdad den 8 maj 2024

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs i fråga om lagen (1998:603) om verkställighet av sluten ungdomsvård,

dels att 2, 12 och 16 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas nio nya paragrafer, 16 a–16 i §§, och närmast före 12, 16, 16 d, 16 e och 16 i §§ nya rubriker av följande lydelse,

dels att det närmast före 13 § ska införas en ny rubrik som ska lyda ”Begränsningar i rörelsefriheten”,

dels att det närmast före 14 § ska införas en ny rubrik som ska lyda ”Verkställighet på låsbar enhet”,

dels att det närmast före 14 a § ska införas en ny rubrik som ska lyda ”Vård i avskildhet”,

dels att det närmast före 15 § ska införas en ny rubrik som ska lyda ”Otillåtna föremål”,

dels att det närmast före 17 § ska införas en ny rubrik som ska lyda ”Avskildhet”,

dels att det närmast före 17 a § ska införas en ny rubrik som ska lyda ”Provtagning”,

dels att det närmast före 18 § ska införas en ny rubrik som ska lyda ”Vistelse utanför det särskilda ungdomshemmet”,

dels att det närmast före 18 a § ska införas en ny rubrik som ska lyda ”Förberedelse inför ett liv i frihet”,

dels att det närmast före 18 b § ska införas en ny rubrik som ska lyda ”Gemensamma bestämmelser om kontroll- och tvångsåtgärderna”.

2 § Verkställigheten av sluten ungdomsvård ska utformas så att den dömdes anpassning i samhället främjas och att de skadliga följderna av frihetsberövandet motverkas.

Den dömden får inte placeras så att han eller hon omfattas av mer ingripande övervakning och kontroll än vad som är nödvändigt för genomförandet av vården eller för att ordningen eller säkerheten på det särskilda ungdomshemmet ska kunna upprätthållas.

Nödvändig vård och behandling

12 § Den dömden ska ges nödvändig vård och behandling och ges tillfälle till utbildning, aktiviteter, förströelse, fysisk träning och vistelse utomhus.

¹ Prop. 2023/24:81, bet. 2023/24:SoU25, rskr. 2023/24:172.

Den dömde ska ges möjlighet att på lämpligt sätt följa vad som händer i omvärlden.

SFS 2024:260

Begränsningar av användningen av elektroniska kommunikationstjänster

16 §² Den dömde får använda elektroniska kommunikationstjänster endast för att stå i förbindelse med en annan person under den tid han eller hon avtjänar sluten ungdomsvård på ett särskilt ungdomshem.

Sådan kommunikation får bara ske med utrustning som tillhandahålls eller godkänns av Statens institutionsstyrelse och i den utsträckning det är lämpligt.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att undantag från begränsningen i första stycket får göras för viss verksamhet eller i vissa situationer under förutsättning att användningen är särskilt angelägen och inte äventyrar säkerheten eller ordningen på hemmet.

16 a § Den dömde får, utöver vad som anges i 16 §, vägras att använda elektroniska kommunikationstjänster om användningen kan äventyra ordningen eller säkerheten på det särskilda ungdomshemmet, motverka den dömdes anpassning i samhället eller vara till skada för den dömde eller för någon annan, på ett sätt som inte kan avhjälpas genom att användningen begränsas, avlyssnas eller kontrolleras enligt 16 b §.

16 b § Den dömdes användning av elektroniska kommunikationstjänster får begränsas, avlyssnas eller på något annat sätt kontrolleras om det behövs med hänsyn till

- ordningen eller säkerheten på det särskilda ungdomshemmet,
- den dömdes anpassning till samhället, eller
- att förhindra skada för den dömde eller för någon annan.

Vid avlyssning eller annan kontroll ska den dömde och den som den dömde ska kommunicera med informeras om kontrollen i förväg.

Kommunikation mellan den dömde och en advokat som biträder den dömde i en rättslig angelägenhet får inte avlyssnas eller på något annat sätt kontrolleras.

16 c § Ett beslut enligt 16 a eller 16 b § får gälla i högst 30 dagar. När det inte längre finns förutsättningar för beslutet ska det upphävas.

Omhändertagande av utrustning för elektroniska kommunikationstjänster

16 d § Den dömde får inte inneha eller ta emot utrustning för elektroniska kommunikationstjänster under den tid han eller hon avtjänar sluten ungdomsvård på ett särskilt ungdomshem. Sådan utrustning ska omhändertas och förvaras för den dömdes räkning.

Utrustning som har omhändertagits ska lämnas tillbaka till den dömde senast i samband med att verkställigheten av den slutna ungdomsvården upphör.

² Senaste lydelse 2018:653.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att undantag från första stycket får göras under vistelse på ett särskilt ungdomshem utan förhöjd säkerhetsnivå om det kan ske utan att äventyra säkerheten eller ordningen på hemmet.

Begränsningar av besök

16 e § Den dömde får ta emot besök endast i den utsträckning det är lämpligt.

Ett besök till den dömde får, utöver vad som anges i första stycket, vägras om det kan äventyra ordningen eller säkerheten på det särskilda ungdomshemmet, motverka den dömdes anpassning i samhället eller vara till skada för den dömde eller för någon annan, på ett sätt som inte kan avhjälpas genom att besöket till den dömde begränsas, övervakas eller kontrolleras enligt 16 f §.

16 f § Ett besök till den dömde får begränsas, övervakas eller på något annat sätt kontrolleras om det behövs med hänsyn till

- ordningen eller säkerheten på det särskilda ungdomshemmet,
- den dömdes anpassning till samhället, eller
- att förhindra skada för den dömde eller för någon annan.

Vid övervakning eller annan kontroll ska den dömde och besökaren informeras om kontrollen i förväg.

Ett besök av en advokat som biträder den dömde i en rättslig angelägenhet får övervakas eller kontrolleras endast om advokaten eller den dömde begär det.

16 g § Ett beslut enligt 16 e § andra stycket eller 16 f § får gälla i högst 30 dagar. När det inte längre finns förutsättningar för beslutet ska det upphävas.

16 h § Om det är nödvändigt av säkerhetsskäl får ett besök villkoras av att besökaren genomgår kroppsvisitation.

Vid kroppsvisitation ska den som kontrolleras visas all den hänsyn som omständigheterna medger. Kroppsvisitation ska, om möjligt, utföras i närvaro av en annan person än den som genomför visitationen.

Bakgrundskontroll

16 i § Vid bedömningen av om kommunikation eller besök bör vägras, begränsas eller kontrolleras enligt 16 a, 16 b, 16 e eller 16 f § ska det, om det behövs, undersökas om den som den dömde vill kommunicera med eller få besök av är dömd eller misstänkt för brott.

I den utsträckning det behövs får upplysningar också hämtas in om personliga förhållanden i övrigt i fråga om besökaren eller den som den dömde vill kommunicera med.

Besökaren eller den som den dömde vill kommunicera med ska i förväg informeras om att en bakgrundskontroll enligt första stycket kan göras och vad kontrollen kan omfatta.

1. Denna lag träder i kraft den 15 maj 2024.

2. Äldre föreskrifter gäller fortfarande för beslut som meddelats före ikraftträdandet.

På regeringens vägnar

SFS 2024:260

GUNNAR STRÖMMER

Walo von Greyerz
(Justitiedepartementet)